

EUSKAL AUTONOMIA ERKIDEGOAREN 2013KO EKITALDIRAKO AURREKONTU OROKORRAK ONESTEN DITUEN LEGE- PROIEKTUARI BURUZKO TXOSTENA

Emakunde-Emakumeen Euskal Erakundeak Ogasun eta Finantza Sailak eskatutako txostena sortu du, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legearen 21. artikulua bidez egokitu zitzaien eskumena betez.

Txostenaren helburua 4/2005 Legearen 19. eta 20. artikuluetan xedatutakoa behar bezala aplikatu dela egiaztatzea da, baita generoaren araberako inpaktuaren ebaluazioa egiteari eta emakumeen eta gizonen arteko aldeak deuseztatze eta berdintasuna sustatzeko neurriak, 2012ko abuztuaren 21eko Jaurlaritzako Kontseiluaren hitzarmenaren bidez onartutakoak, ezartzeari buruzko jarraibideak ere, eta, halaber, arlo horietan hobetzeko proposamenak egitea.

Txostenean aztertu den lege-proiektuaren helburua Euskal Autonomia Erkidegoaren 2013ko ekitaldirako aurrekontu orokorrak onestea da.

Horrenbestez, xedapen orokorra da, eta haren genero-inpaktua lehen jarraibidearen 2.1 atalean ezarritakoari jarraiki aztertu behar da. Hala, lehen jarraibidearen 3. atalean xedatutakoari jarraiki, araua bultzatu duen organoak generoaren araberako eraginaren txostena argitaratu du.

4/2005 Legeak eta generoaren araberako eraginaren aurreko ebaluazioa egiteko jarraibideek ezarritako izapide formalak bete direla egiaztatu ondoren, honako gogoeta eta proposamen hauek egin dira, genero-inpaktuaren txostena prestatzeko prozesuari eta txostenaren edukiari buruz.

Lehenik eta behin, positiboki balioetsi behar dugu genero-inpaktuari buruzko txostena sortzeko Ogasun eta Finantza Sailaren ekimena. Aurreko ekitaldietan egituratutako lan-prozedurari jarraiki, Jaurlaritzako sail guztiei beren aurrekontu-programetan emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna sustatzera zuzendutako helburuak, ekintzak edota jarduerak identifikatzeko eskatu die.

Era berean, egungo Eusko Jaurlaritza osatzen duten sail guztien lankidetzara positibotzat jo behar dugu. Izan ere, sail guzti-guztiek genero-eraginari buruzko txostena prestatzeko eskatu zaien informazioa bidali dute lehen aldiz. Dena den, Enplegu eta Gizarte Gaietako Sailak soilik bete du bidaltzeko epemuga.

Edonola ere, aurreko ekitaldietan bezala, Emakunderi nahitaezko txostena aurrerapen handiagoarekin eskatzea gomendatzen da; hala, izapidea behar bezala gauzatzeko astia izango da.

Bigarrenik, genero-eraginari buruzko txostena osatzeko, 2012. ekitaldiko aurrekontuei dagokien txostenean erabilitako egitura jarraitu da. Hala ere, ondoko atal hauetan zenbait hobekuntza izan direla antzeman da:

- 2. atalean, esku-hartzeko arlo lehenetsiei dagozkien emakumeen eta gizonen egoera aztertzeke datuak eta azalpenak aurkezteko modua hobetu da. Izan ere, informazioa modu laburragoan eta ikusgarriagoan biltzen duten grafikoak eta laburpen-taulak erabili dira, eta, hala, errazago eta azkarrago irakurtzen dira datuak.

- 4. atalean, Emakundek aurrekontuei buruzko aurreko legearen eragina aztertzean egin zuen proposamena betez, 2013. eta 2012. ekitaldietan berdintasuna sustatzeko programetara bideratutako zenbatekoen konparazio-azterketa egin da. Halaber, bai Jaurlearitzak, bai sail bakoitzak beren aurrekontu osotik berdintasuna bultzatzera zer portzentaje zuzentzen duten kalkulatu da gutxi gorabehera.

Hala, arlo ekonomikoan, politikoan eta sozialean emakumeen eta gizonen artean alde ugari izan arren, berariaz berdintasuna bultzatzera aurrekontu osoaren % 0,13 baino ez dela bultzatzen egiaztatu da.

Hobekuntza horiek alde batera utzita, honako auziak nabarmendu behar ditugu:

- Ezinbestekoa da berdintasuna bultzatzera zuzendutako aurrekontu-programak hautatzeko irizpideak zehazten jarraitzea, sailek ezberdin aplikatzen baitituzte.
- Genero-eraginaren txostenean ez dira aztertu Aurrekontuen Lege Proiektuko artikuluetan ezarritako neurriek emakumeengan edo gizonengan izan ditzaketen ondorio positiboak eta negatiboak, adibidez, zazpigarren xedapen gehigarrian gizarteratzeko eta diru sarrerak bermatzeko abenduaren 23ko 18/2008 Legean eta familia eta lana bateragarri egiteko laguntzei buruzko ekainaren 29ko 177/2010 Dekretuan ezarritako prestazioen zenbatekoa txikitzeari lotutakoak.

Bestade, lege-proiektua idazteko erabilitako hizkuntza, oro har, ez da sexista, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Legearen 18.4 artikuluari jarraiki. Hala ere, gaztelaniaz maskulinoan soilik idatzi diren zenbait termino berrikusi eta egokitu beharko lirateke, esaterako, *empresarios*, *autónomos* edota *empleados públicos*.

Azkenik, aurrekontuen arloko eskumenak dituen sailak zuzendutako eta Emakunderekin eta genero-aurrekontuen arloko adituekin lankidetzan estuan arituko den sail arteko lantaldea sortzea gomendatzen da, aurrekontu-prozesuaren maila guztietan genero-azterketa txertatzeko lan-metodologia zehazteko eta

garatzeko, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako 4/2005 Legearen 14. artikuluari eta Europar Batasuneko 2015erako helburuari jarraiki.

Vitoria-Gasteizen, 2013ko martxoaren 11n